

Europese Commissie
Landbouw en plattelandsontwikkeling

Vereniging voor Weide en Voederbouw

Verdwijnt de grond gebonden landbouw uit Nederland ?

Herman Versteijlen, Directeur DG AGRI

Lelystad, 21 september 2006

European Commission
Agriculture and Rural Development

Verleiding van beweiding

- Vele ontwikkelingen die beweiding beïnvloeden :
 - Technologisch
 - Mest problematiek
 - Beschikbaarheid land
 - Produktiekosten / inkomen van de boer
- Inkomen van de boer met voorbeelden uit de melksector.

European Commission
Agriculture and Rural Development

Mythes in de discussie over landbouw

- Onnodig dure voedselprijzen
- Slokt helft Europese budget op.
- Onnodige « subsidies ».

European Commission
Agriculture and Rural Development

Onnodig dure voedselprijzen ?

- In 2003 Nederlandse gezinsuitgaven 11.2% voor voedsel en niet alcoholische dranken.
- Bijdrage als belasting betaler landbouwbudget (1.5 tot 2% EU overheidsuitgaven) : \pm 1%.
- Voor 12% : uitgebreid pakket, goede kwaliteit, veilig en voldoende voedsel + onderhoud cultuurlandschap (60% Nederland).
- Kunnen prijzen bij open grenzen nog lager ? Voor sommige producten (zuivel, wereldmarktprijs \pm 20% lager) klopt dat; maar bij verminderde EU productie (EU melk 140 mio t) zullen wereldmarktprijzen stijgen (wereldmarkt voor melk 45 mio t).
- Lagere grondstofprijzen worden niet doorgegeven aan de consument.

European Commission
Agriculture and Rural Development

Slokt helpt EU budget op ?

- Totale EU (Brussel) Budget is \pm 1% BNI (120 miljard € in 2006 naar 126 miljard € in 2013). Landbouw van 44 miljard € in 2006 naar 41 miljard in 2013 (32%).
- Nationale budgetten 30 tot 40% BNI.
- NL Budget 2006 : 146.7 miljard €
 - Onderwijs, Cultuur en Wetenschap : 19% (27.9 miljard €).
 - Defensie : 5.3% (7.8 miljard €).
 - Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit : 1.4% (2.1 miljard €).

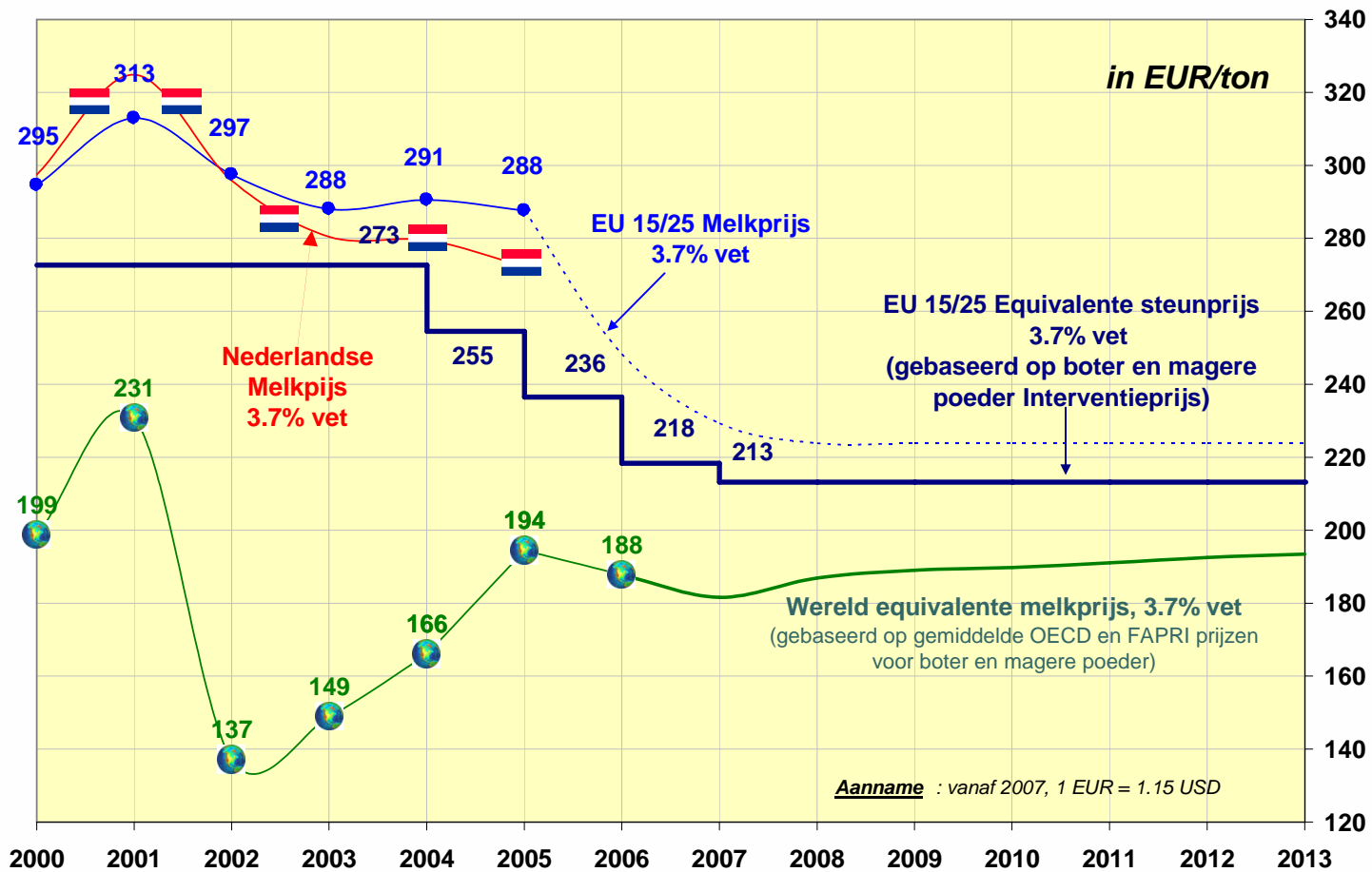

Onnodige subsidies ?

- Inkomen gemiddeld NL melkbedrijf 2003/04
 - Familiebedrijf met 1.74 ondernemers
 - 40 hectaren
 - 63 koeien; 500 000 kg
 - $34 \cdot 500 \rightarrow \text{€ } 1\,650/\text{ondernemer}/\text{maand}$.
 - Vermindering melkgeld (155 000 €) met 30 000 € (melkprijs van 0.31 \rightarrow 0.25).
 - Inkomenssteun
$$500\,000 \times 0.0355 - 5\% \text{ modulatie} (*) = 16\,862 \text{ €}$$
$$= 422 \text{ €/ha}$$
 - Inkomen, via prijsdaling melk, naar 1 023 €/ondernemer/maand waarvan 79% directe inkomenssteun.
- (*) Overhevelen 5% directe inkomenssteun naar plattelandsontwikkeling.

Marktprijs melk

European Commission
Agriculture and Rural Development

Vervolg onnodige subsidies ?

- Vrijwillige modulatie ?
 - Maximaal 20% direkte inkomenssteun naar plattelandsontwikkeling.
 - Inkomen gemiddelde ondernemer familiebedrijf naar 805 €/maand (73% inkomenssteun).
- Totale budget direkte inkomenssteun Nederland
853 mio €
- Winst ABN (eerste helft 2006) : 2.2 miljard
 ING (2005) : 7.2 miljard
 Philips (2005) : 2.8 miljard
 Shell (2006) : 14.2 miljard

European Commission
Agriculture and Rural Development

Vervolg onnodige subsidies ?

- Artikel 33 van het EU verdrag
 - ... De landbouwbevolking een redelijke levensstandaard te verzekeren met name door de verhoging van het hoofdelijk inkomen van hen die in de landbouw werkzaam zijn.
 - ... Redelijke prijzen bij de levering aan verbruikers te verzekeren.
- Consument 12% inkomen; toekomstig gemiddelde ondernemer huidig melkveebedrijf 1 000 €/maand.

European Commission
Agriculture and Rural Development

Vervolg onnodige subsidies ?

- Bij huidige status quo inclusief melkprijsvermindering gaat schaalvergroting plaats vinden : van 22 000 melkveebedrijven naar ... ?
- Scherp op produktiekosten letten : beweiding ?
- Grote tot zeer grote bedrijven : beweiding ?
- Maatschappelijk draagvlak dreigt te verminderen voor financiële ondersteuning.
- « Brussel » is beleid gestart om directe steun te koppelen aan maatschappelijke eisen t.a.v. milieu, diervriendelijkheid, hygiëne op bedrijf.
- Beleid verder versterken ?

Vervolg onnodige subsidies ?

- Alternatief voor landbouw ?
- Open horizon ?
- Van landbouw naar verdere verstedeling en van cultuur naar natuurlandschap ?
- Goedkoper voor belastingbetaler ?
 - Natuurmonumenten 450 €/ha; direkte betaling gemiddeld melkveebedrijf : 422 €/ha.
 - Grondgebonden landbouw Agrocomplex genereert 11.4 miljard/jaar.

European Commission
Agriculture and Rural Development

Conclusies

- Belangrijke discussie over toekomst grondgebonden landbouw in Nederland.
- Discussie moet niet « vervuild » worden door oneigenlijke argumenten over financiële aspecten.
- Direkte inkomenssteun belangrijk voor inkomen boer, ontkoppeld van produktie en evolueert naar bijdrage voor onderhoud agrarische gebieden volgens maatschappelijke eisen.
- Verplichte beweiding ?